

МЕТОДОЛОГІЧНІ Й ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ЗАТРАТ

Розвиток ринкових відносин в Україні здебільшого залежить від того, яким чином організована система управління.

Забезпечення ефективності управління діяльністю підприємств повинно бути одним із першочергових завдань і практично неможливе без вирішення проблеми вдосконалення існуючої системи бухгалтерського обліку й контролю. Це зумовлено тим, що саме на облік покладають надії щодо інформаційного забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень. Саме цю проблему значно може допомогти вирішити монографія Н.І.Пилипів “Облік і контроль затрат на газотранспортних підприємствах”^{*}.

У першому розділі монографії “Економіко-правові основи побудови обліку затрат” розкриваються місце й роль обліку в управлінні підприємством, нормативно-правові основи регулювання затрат. На особливу увагу заслуговують висвітлені теоретичні аспекти обліку як системи збирання, обробки й аналізу інформації, що врегульовують питання інформаційного забезпечення управління затратами на газотранспортних підприємствах.

У другому розділі “Методологія фінансового обліку затрат” аналізуються питання вдосконалення методологічних основ обліку затрат, які відіграють вирішальну роль у побудові інформаційної системи підприємства та визначають технологію облікового процесу. Наголошується, що удосконалення фінансового обліку залежить від вирішення ряду методологічних проблем, а побудова фінансового обліку затрат здійснюється згідно з Положенням про облікову політику на газотранспортних підприємствах.

У третьому розділі “Методологія внутрігосподарського (управлінського) обліку затрат” основну увагу приділено дослідженню методології внутрішньогосподарського (управлінського) обліку затрат. Зазначається, що на побудову управлінського обліку затрат впливають як технологічні, так і організаційні особливості діяльності газотранспортних підприємств.

На думку автора, при визначенні затрат щодо формування собівартості транспортованого газу треба брати до уваги також природні, техніко-технологічні й організаційно-економічні фактори, які впливають на побудову єдиної номенклатури статей затрат. Розкрито такі ключові питання, як калькулювання послуг, облік затрат за місцями їх виникнення та центрами відповідальності, а також склад і зміст внутрішньогосподарської звітності стосовно затрат.

У четвертому розділі “Методика внутрішньогосподарського контролю затрат виробничо-комерційної діяльності” автор висвітлює основи побудови та формування методики внутрішньогосподарського контролю затрат, а також напрями його вдосконалення. Зроблено висновок про те, що внутрішньогосподарський контроль затрат здійснюється переважно із застосуванням нормативного методу.

У п’ятому розділі “Організація обліку та контролю затрат в управлінні виробничо-комерційною діяльністю” визначено напрями організації й удосконалення організації обліку та контролю затрат. На особливу увагу заслуговує пропозиція щодо створення служби внутрішнього аудиту на газотранспортних підприємствах як складової внутрішньогосподарського контролю.

Узагальнення теоретичного та практичного досвіду роботи вітчизняних газотранспортних підприємств у галузі бухгалтерського обліку, аналізу зарубіжних підходів до вирішення названих проблем, безпосередні дослідження окремих підприємств дали можливість автору обґрунтувати нові підходи в обліку та контролі затрат. Це перша

^{*} Пилипів Н.І. Облік і контроль на газотранспортних підприємствах: Монографія. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2007. – 364 с.

книга з обліку та контролю затрат, адаптована до специфіки діяльності газотранспортних підприємств.

Рецензована монографія містить результати системного дослідження важливих теоретичних і практичних проблем обліку та контролю затрат і буде корисною для науковців, фахівців із бухгалтерського обліку та студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів і спеціалістів газової промисловості.